

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου (περί τροποποίησης διατάξεων του Ν.Δ. 136/46, (περί κυρώσεως, τροποποίησης και συμπληρώσεως του από 10/11.5.46 Ν.Δ. περί Αγορανομικού Κώδικου).

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με το συνημμένο σχέδιο νόμου επιχειρείται η τροποποίηση ερισμένων διατάξεων του Αγορανομικού Κώδικα στα πλαίσια της αποποινικοποίησης συγκεκριμένων αγορανομικών παραβάσεων.

Οι αποποινικοποιούμενες αγορανομικές παραβάσεις είναι: οι λιγότερα σημαντικές από όσες προβλέπονται στον Αγορανομικό Κώδικα πλην όμως εμφανίζονται με μια σχετικά αυξημένη συχνότητα διάπραξης τους.

Η ρύθμιση αποβλέπει ουσιαστικά στην αμαλοποίηση της αγοράς προς το συμφέρον του καταναλωτικού κοινού γιατί η διαδικασία επιβολής διοικητικών προστίμων που υποκαθίστα τις ποινικές κυρώσεις είναι απλούστερη, ταχύτερη και λιγότελες.

Αποβλέπει ακόμα στην ελάφρυνση των ποινικών δικαστηρίων από ένα φόρτο υποθέσεων μικρής σημασίας που καταταλαιπωρούν τους παράγοντες της δίκης και καθυστερούν επικίνδυνα την απονομή της δικαιοσύνης μέχρι σημείου να εγγιζονται τα όρια της αρνησιδικίας.

Αλλά και τους ενδιαφερόμενους επαγγελματίες εξυπηρετεί γιατί τους απαλλάσσει από την επίβαρυνση του ποινικού τους μητρώου και των δαπανών χρόνου και χρήματος που συνεπάγεται η ποινική δίκη.

Αποβλέπει τέλος η ρύθμιση στην ενίσχυση του κύρους και της αποτελεσματικότητας του νόμου, κοινωνικών αγαθών που δαπάνονται από το νομοθετικό πληθωρισμό, ιδίως προκειμένου για ποινικές διατάξεις σχετικές με πράξεις που η κοινή συνείδηση του δικαίου δε θεωρεί εγκληματίες.

Ειδικότερα:

1. Με τα άρθρα 1 και 2 εξειδικεύονται οι αγορανομικές παραβάσεις που αποποινικοποιούμενες τιμωρούνται πλέον με διοικητικό πρόστιμο.

Συγκεκριμένα είναι: α) η μη παρασκευή σατηρών και λοιπών ειδών βιοτικής ανάγκης από εστιατόρια και άλλα καταστήματα που προορίζονται για την εξυπηρέτηση του κοινού, β) η επιδίωξη ή η επίτευξη υπερβολικού κέρδους κατά την πώληση αντικειμένων παροχών και λοιπών ειδών βιοτικής ανάγκης που είναι καταταγμένα στην αγορανομική κατηγορία των ελεγχόμενων για υπερβολικό κέρδος και γ) η μη τήρηση από τους πωλητές ειδών βιοτικής ανάγκης πινακίδας σχετικής με την ποιότητα, προέλευση και τιμή πώλησης αυτών.

Σημειώνεται ότι εξαιρούνται να παρμένει ποινικό αδίκημα η μη τήρηση από τα εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, κέντρα διαπλέστης και λοιπά παρόμοια καταστήματα πινακίδας (τιμοκατάλογος) για τα είδη που προσφέρουν και την τιμή πώλησης τους.

2. Με το άρθρο 3 καθορίζονται τα όρια του διοικητικού προστίμου και η διαδικασία επιβολής του, με εξειδίκευση της αναλογικότητας ως μέτρου κατά την επιμέτρηση του προστίμου.

Ειδικότερα στην παράγραφο 4 ορίζεται ότι το διοικητικό πρόστιμο επιβάλλεται στο φορέα της επιχείρησης με απόφαση του Νομάρχη μετά από σύμφωνη γνώμη της Αγορανομικής Επιτροπής της Νομαρχίας τόσο ως προς την τέλεση της παράβασης όσο και ως προς το ύψος του προστίμου.

Με τις παραγράφους 5, 6 και 7 ρυθμίζονται αναλυτικά τα δικαιώματα της υπεράσπισης κατά τη διοικητική διαδικασία επιβολής του προστίμου και την άσκηση προσφυγής και ενδίκων μέσων κατά της πράξης επιβολής του προστίμου.

Με την παράγραφο 8 ρυθμίζονται η βεβαίωση και είσπραξη του προστίμου και με την παρ. 10 τα σχετικά με το μητρώο παραβάτων.

Με την παρ. 11 επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 8—10 και στις προσφυγές κατά των διοικητικών πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο 57α του Ν.Δ. 136/1946, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 1401/1983.

Επί του προκειμένου σημειώνεται ότι με τα άρθρα 1 και 2 του Ν. 1401/1983, παρασχέθηκε στον Υπουργό Εμπορίου και στους Νομάρχες η δυνατότητα επιβολής για ερισμένες σοβαρές παραβάσεις του Αγορανομικού Κώδικα (νοθεία τροφίμων, είσπραξη τιμών ανωτέρων της διατιμής κ.λπ.) και μάλιστα ανεξαρτήτως ή και παράλληλα με την ποινική δίωξη των υπευθύνων, διοικητικών κυρώσεων, συγκεκριμένα δε πρόστιμο ή απαγόρευση λειτουργίας.

Ενώ όμως με τις παραπάνω διατάξεις καθορίστηκαν λεπτομερικά οι ουσιαστικές προϋποθέσεις, όπως επίσης και ο τρόπος και η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων αυτών δεν προβλέφθηκε τίποτα για τη δικαστική προστασία των δικαιουμένων σε βάρος των οποίων επιβάλλονται οι εν λόγω κυρώσεις, ειδικότερα δε για το είδος και τη φύση των ενδίκων μέσων που μπορούν να ασκηθούν, τα Δικαστήρια ενώπιον των οποίων θα απευδύνονται, καθώς και το είδος του δικαστικού ελέγχου των καταλογιστικών πράξεων.

Έτσι σήμερα για μεν την προεπιλεγμένη διοικητική κύρωση της επιβολής προστίμου χωρίς ανάγκη με βάση το άρθρο 583 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας στα πολιτικά δικαστήρια, κατά δε των αποφάσεων απαγόρευσης λειτουργίας της επιχείρησης αίτηση ακύρωσης στο Συμβούλιο Επικρατείας.

Ήδη και μετά την επέκταση με το Ν. 1406/83 της δικαιοδοσίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων σε όλες και αρχήν τις διοικητικές διαφορές ουσίας παρέχεται πλέον στους δικαιουμένους και για τις παρεπόμενες διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 57α η ίδια δικαστική προστασία που προβλέπει το προστιθέμενο στο Ν. Δ. 136/46 νέο άρθρο 57α, δηλαδή προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου, το οποίο ελέγχει την πράξη της διοίκησης τόσο από πλευράς νομιμότητας όσο και από πλευράς ουσίας και μπορεί όχι μόνο να ακυρώσει αλλά και να μεταρρυθμίσει την πράξη περιορίζοντας τις κυρώσεις στο προσήκον μέτρο.

3. Με το άρθρο 4 προστίθεται και, 10 στο άρθρο 57α του Ν.Δ. 136/46 (άρθρο 1 Ν. 1401/83) που αναφέρεται στην κύρωση της προσωρινής ή οριστικής απαγόρευσης λειτουργίας επιχείρησης ή κέντρου.

Με την εν λόγω προσθήκη θεωρείται για την κύρωση της απαγόρευσης λειτουργίας επιχείρησης εξαιρεση από τον γενικό κανόνα του άρθρου 78 του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας το οποίο παρέχει: απαλλαγή, εκτέλεση των διοικητικών πράξεων για στο χρόνο δικαστική η προδικαστική άσκησης προσφυγής και κυρώσεως η άσκηση προσφυγής, και τούτο γιατί δεν κρίνεται σκόπιμο η άσκηση προσφυγής να αναστέλλει την εκτέλεση της πράξης που απαγορεύει τη λειτουργία επιχείρησης μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης, δηλαδή επί δύο ή και περισσότερα χρόνια δεδομένου ότι η εν λόγω κύρωση προβλέπεται για ιδιαίτερα σοβαρές αγορανομικές παραβάσεις (νοθεία, είσπραξη τιμών ανωτέρων της διατιμής κ.λπ.).

Ο ενδιαφερόμενος προστατεύεται επαρκώς με το δικαίωμα που έχει να ζητήσει από το Διοικητικό Δικαστήριο την αναστολή εκτέλεσης της διοικητικής πράξης για ειδικούς και συγκεκριμένους λόγους.

4. Τέλος με το άρθρο 5 ρυθμίζεται η τύχη των εκκρεμών δικών για παραβάσεις των οποίων οι ποινικές συνέπειες αίρονται με το νόμο αυτό καθώς επίσης και των υποθέσεων

για ίδιες παραβάσεις που δεν έχει ακόμα ασκηθεί ποινική δίωξη. Οι υποθέσεις και των δύο παραπάνω κατηγοριών διαβιβάζονται στις αρμόδιες αγρονομικές Επιτροπές.

Αθήνα, 29 Ιουλίου 1987

Ο Υπουργός

Δικαιοσύνης
ΕΛ. ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ

Οικονομικών
Δ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ

Εμπορίου
Π. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ

Τροποποιούμενες διατάξεις στο σχέδιο νόμου «περί τροποποίησης του Ν.Δ. 136/1946, περί κυρώσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του από 10/11.5.1946 «περί Αγρονομικού Κώδικος».

Ν.Δ. 136/1946

Άρθρο 30.

Παράγρ. 19. «Η μη παρασκευή φαγητών και λοιπών ειδών εστιακών ασχητών εν μέρει ή εν όλω υπό εστιατορίων και γενικώς καταστημάτων, εργαστηρίων ή εργαστασίων προς εξυπηρέτησιν του κοινού προσοριζομένων».

Άρθρο 38.

Παράγρ. 8. «Οι παραβάτες των διατάξεων των παραγράφων 1-7 του παρόντος τιμωρούνται με φυλάκισιν μέχρις ενός έτους ή με χρηματικήν ποινήν».

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Περί τροποποιήσεως του Ν.Δ. 136/46, περί κυρώσεως τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του από 10/11.5.46 Ν. Δ. «περί Αγρονομικού Κώδικος».

Άρθρο 1.

1. Η παράγραφος 19 του άρθρου 30 του νομοθετικού διατάγματος 136/1946 αντικαθίσταται ως εξής:

«19. Η μη παρασκευή, εν όλω ή εν μέρει, φαγητών και λοιπών ειδών εστιακής ανάγκης από εστιατόρια και άλλα καταστήματα, εργαστήρια ή εργαστασία που προσορίζονται για την εξυπηρέτησιν του κοινού, τιμωρείται μόνο με διοικητικό πρόστιμο».

2. Στο άρθρο 30 του νομοθετικού διατάγματος 136/1946 προστίθεται παράγραφος 20, ως εξής:

«20. Για τα αντικείμενα, με παροχές και λοιπά είδη εστιακής ανάγκης που κάθε φορά χαρακτηρίζονται και είναι καταστημένα στη αγρονομική κατηγορία των ελεγχομένων για υπερβολικό κέρδος, η επιτυχή ή επιδίωξη τούτου κέρδους τιμωρείται μόνο με διοικητικό πρόστιμο».

Άρθρο 2.

Η παράγραφος 8 του άρθρου 38 του νομοθετικού διατάγματος 136/1946 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι παραβάτες των διατάξεων των παραγράφων 1 και 7 τιμωρούνται με φυλάκισιν, μέχρις ενός έτους ή με χρηματικήν ποινήν. Οι παραβάτες των διατάξεων των παραγράφων 2 έως 6 τιμωρούνται μόνο με διοικητικό πρόστιμο».

Άρθρο 3.

Στο νομοθετικό διάταγμα 136/1946 προστίθεται άρθρο 57ε' ως εξής:

«Άρθρο 57ε'

1. Το πρόστιμο που προβλέπεται στο άρθρο 30 παραγράφοι 19 και 20 και στο άρθρο 38 παράγραφος 8 ορίζεται από εσχ. 10.000 (δέκα χιλιάδες) μέχρι 700.000 (επτακόσιες χιλιάδες). Τα ποσά αυτά μπορεί να μεταβάλλονται με

αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου, μετά από γνώμη της γνωμοδοτικής Επιτροπής τιμών.

2. Σε περίπτωση νέας παράβασης των διατάξεων του άρθρου 30 παραγράφοι 19 και 20 ή του άρθρου 38 παράγραφος 2 έως 6 μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα εκτώ μηνών από την τέλεση της προηγούμενης παράβασης, για την οποία έχει επιβληθεί πρόστιμο, το ανώτατο όριο του προστίμου διπλασιάζεται.

3. Η επιμέτρηση του προστίμου γίνεται σε αναλογία με τη βαρύτητα της παράβασης, έπειτα από στάθμιση όλων των ειδικών συνθηκών. Ελαφρότερες παραβάσεις που έγιναν χωρίς δόλο ή βαρεία αμέλεια μπορούν να μείνουν ατιμώρητες, αν αυτές δικαιολογείται από το σύνολο των ειδικών συνθηκών.

4. Το πρόστιμο επιβάλλεται εις βάρος του φορέα της επιχείρησης με απόφαση του νομάρχη, στην περιφέρεια του οποίου έγινε η παράβαση, μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας αγρονομικής Επιτροπής. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί και για την τέλεση της παράβασης και για το ύψος του προστίμου.

Η Επιτροπή, πριν γνωμοδοτήσει, καλεί τον υπόχρεο να παράσχει γραπτές εξηγήσεις μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από την επίδοξη της σχετικής πρόσκλησης. Η Επιτροπή μπορεί να καλεί τον υπόχρεο και για την παροχή προσφορών εξηγήσεων, αν το κρίνει αναγκαίο.

5. Στην απόφαση επιβολής προστίμου αναφέρονται περιληπτικά τα πραγματικά περιστατικά της παράβασης καθώς και οι αγρονομικές και άλλες διατάξεις που προβλέπουν την παράβαση και το πρόστιμο.

6. Μαζί με την απόφαση επιβολής του προστίμου επιδίδεται στον υπόχρεο και αντίγραφο γνωμοδότησης της αρμόδιας αγρονομικής επιτροπής. Οι επιδόσεις γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 59 έως 67 του κώδικα φορολογικής δικονομίας.

7. Κατά της απόφασης που επιβάλλει το πρόστιμο χωρεί προσφυγή στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Η άσκηση και εκδίκαση της προσφυγής και των ενδίκων μέσων διέπονται από τον κώδικα φορολογικής δικονομίας με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

α) Όπου στον κώδικα φορολογικής δικονομίας αναφέρονται «οικονομική αρχή» ή «φορολογική αρχή» νοείται ο αρμόδιος νομάρχης ενώ όπου αναφέρεται ο «Υπουργός Οικονομικών» νοείται ο Υπουργός Εμπορίου.

β) Προσφυγές κατά αποφάσεων επιβολής προστίμου μέχρι ποσού εσχαμίων 200.000 (δισκοσίων χιλιάδων) εκδικάζονται από το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο.

γ) Σε έφεση υπόκεινται μόνο οι οριστικές αποφάσεις των διοικητικών πρωτοδικείων με τις οποίες καταλογίζεται πρόστιμο εσχαμίων 30.000 (τριάντα χιλιάδων) και άνω. Οι διατάξεις των εδαφίων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 165 του κώδικα φορολογικής δικονομίας έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή.

δ) Όπου για την ενέργεια διαδικαστικής πράξης ή την άσκηση ένδικου μέσου απαιτείται η σύμφωνη του οικονομικού εφόρου με άλλη αρχή, ενεργεί μόνος ο αρμόδιος νομάρχης.

ε) Στις υποθέσεις αυτές αποκλείεται η διοικητική επίλυση της διαφοράς.

8. Μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής, το ποσό του προστίμου δεδαιώνεται στο δημόσιο ταμείο της έδρας της επιχείρησης ή της επαγγελματικής ή αστικής κατοικίας του υπόχρεου και εισπραττεται σύμφωνα με τον κώδικα εισπραχής των δημοσίων εσόδων. Εάν ασκηθεί προσφυγή κατά της απόφασης επιβολής του προστίμου, δεδαιώνεται αμέσως ποσοστό 20 τοις εκατό του προστίμου. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 2 του νόμου 820/1978.

9. Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα της επιχείρησης μετά την τέλεση της παράβασης, ο νέος φορέας ευδύνεται εις ολόκληρον με τον παλιόν για την πληρωμή του προστίμου.